

Як визначається дохід ЮО – платника ЄП третьої групи при здійсненні операцій з експорту товарів (робіт, послуг), якщо валютні кошти надходять на розподільчий рахунок та підлягають обов'язковому продажу?

ЗІР, категорія 108.01.02

Відповідно до п.п. 2 п. 292.1 ст. 292 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) доходом платника єдиного податку для юридичної особи є будь-який дохід, включаючи дохід представництв, філій, відділень такої юридичної особи, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій), матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 ПКУ.

Дохід, виражений в іноземній валюті, перераховується у гривнях за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України на дату отримання такого доходу (п. 292.5 ст. 292 ПКУ).

Датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг) (п. 292.6 ст. 292 ПКУ).

Разом з цим, згідно з частиною четвертою ст. 5 Закону України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII «Про валюту і валютні операції» (далі – Закон № 2473) порядок проведення розрахунків за валютними операціями визначається НБУ.

Частиною другою ст. 56 Закону України від 20 травня 1999 року № 679-XIV «Про Національний банк України» зі змінами та доповненнями встановлено, що НБУ видає нормативно-правові акти з питань, віднесених до його повноважень, які є обов'язковими для органів державної влади і органів місцевого самоврядування, банків, підприємств, організацій та установ незалежно від форм власності, а також для фізичних осіб.

НБУ має право встановлювати граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів (абзац перший частини першої ст. 13 Закону № 2473).

У разі встановлення НБУ граничного строку розрахунків за операціями резидентів з експорту товарів грошові кошти підлягають зарахуванню на рахунки резидентів у банках України у строки, зазначені в договорах, але не пізніше строку та в обсязі, встановлених НБУ (частина друга ст. 13 Закону № 2473).

Резидентами, зокрема, є юридичні особи та інші суб'єкти господарювання з місцезнаходженням на території України, які здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України (п.п. «в» п. 9 частини першої ст. 1 Закону № 2473).

Згідно з п.п. 1 п. 24 розд. III Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 5 зі змінами та доповненнями (далі – Положення), обов'язковому продажу на валютному ринку України підлягають надходження в іноземній валюті із-за кордону на користь, зокрема, юридичних осіб – резидентів, які не є банками.

Надходження в іноземній валюті, зазначені в п. 24 розд. III Положення, підлягають обов'язковому продажу на валютному ринку України банкам та/або НБУ, зокрема,

з 01 березня 2019 року – у розмірі 30 відсотків. Решта надходжень в іноземній валюті залишається в розпорядженні резидентів та нерезидентів і використовується ними з урахуванням положень валютного законодавства (п. 25 розд. III Положення).

Банк зобов'язаний попередньо зараховувати надходження в іноземній валюті, на які згідно з п. 24 розд. III Положення поширюється вимога щодо обов'язкового продажу, на розподільчий рахунок (п. 28 розд. III Положення).

Пунктом 29 розд. III Положення банк зобов'язаний здійснити обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті:

- 1) без доручення клієнта;
- 2) виключно наступного робочого дня після дня зарахування таких надходжень на розподільчий рахунок.

Враховуючи те, що розподільчі рахунки використовуються банківськими установами при перерахуванні певних видів доходів в іноземній валюті на поточні рахунки клієнтів як транзитні, то доходом юридичної особи – платника єдиного податку третьої групи від здійснення операцій з експорту товарів (робіт, послуг) є сума коштів, яка надійшла на поточний рахунок юридичної особи, в гривнях після обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку України та в іноземній валюті, перерахована у гривні за офіційним курсом Національного банку України на дату її надходження на поточний рахунок в іноземній валюті.